

Muzeum Miejskie zaprasza na wakacje z utopcami!

Utoplec to jeden z najbardziej znanych stworoków ze śląskich legend. Jeszcze kilkadziesiąt lat temu opowieści o nim były bardzo powszechne. Mając na uwadze popularność postaci utopca w naszym mieście, Muzeum Miejskie w Bieruniu (w organizacji) przygotowało na wakacje cykl wydarzeń związanych z tą postacią.

O utopcu można było usłyszeć, że wyglądał jak pokraczny człowieczek o zielonkawym kolorze skóry, z wyłupiastymi rybimi oczyma i złączonymi błoną palcami, jak u żaby. Jego demoniczny rodowód zdradzało kopytko, które zastępowało mu jedną z nóg. Dyrektor Muzeum Miejskiego Agnieszka Szymuła przypomina, że na bieruńskim Rynku utoplec zadomowił się na stałe w 2004 roku. To tu, na fontannie, która została zlokalizowana w miejscu nieistniejącej już miejskiej studni, możemy zobaczyć go aż pod kilkoma postaciami: młodego utopca, starego utopca i przeobrażonego w kaczkę. Autorem projektu całości studni jest Roman Nyga.

Rzeźby utopców wykonał Stanisław Hochuł z Goczałkowic. Obaj panowie są absolwentami krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Postać utopca w Bieruniu jest obecna nie tylko na Rynku, ale i m.in. w sztukach teatralnych (Teatr Eksperymentalny Poszukiwań Twórczych Epidemia czy Teatr dla Dorosłych w Bieruniu). Utopca sławi w jednym ze swoich utworów Bieruń Blues Band. Postać ta stała się także symbolem odbywającego się co roku w styczniu (w dniu finału WOŚP) charytatywnego Bieruńskiego Biegu Utopca. Teraz cykl wydarzeń kulturalnych inspirowanych tą postacią przygotowało Muzeum Miejskie (w organizacji).

Burmistrz Miasta Bierunia
Krystian Grzesica
i Muzeum Miejskie w Bieruniu (w organizacji)
zapraszają na

WAKACJE Z UTOPCAMI

Wystawa:
**„Bieruńskie Utopce
w twórczości
Romana Nygi”**
20.07 do 30.08.2020
Rynek w Bieruniu
Publikacja:
**„Utopce z Bierunia
i okolic” do nabycia
w Muzeum Miejskim
w Bieruniu**

Zakotwicz się w Bieruniu

Cykl na muzealnym
Fanpage'u - każda
wakacyjna środa.
Opis bieruńskiego
świata utopców: rzek,
potoków, stawów,
rozlewisk i mokradeł.

O skok utopca stąd

Cykl na muzealnym
Fanpage'u - każdy
wakacyjny piątek.
Prezentacja ciekawych
kulturowo miejsc
w bliższym i dalszym
sąsiedztwie Bierunia.

MUZEUM MIEJSKIE W BIERUNIU (w organizacji)
ul. Rynek 14, 43-150 Bieruń
budynek Urzędu Miejskiego w Bieruniu, pokój 213
tel. 32 708 09 89
muzeum@muzeum.bierun.pl
poniedziałek: 7.30- 17.00; wtorek, środa, czwartek: 7.30-15.30
piątek: 7.30-14.00

Wystawa „Bieruńskie Utopce w twórczości Romana Nygi”

W dniach od 20 lipca do 30 sierpnia Muzeum Miejskie w Bieruniu (w organizacji) zaprasza na bieruński Rynek na wystawę plenerową zatytułowaną „Bieruńskie Utopce w twórczości Romana Nygi”, na której będzie można te stworki poznać bliżej. Bieruński artysta Roman Nyga, na podstawie opowieści zasłyszanych od starszych mieszkańców Bierunia, zobrazował w wielu swoich pracach mitycznego mieszkańca śródlądowych wód. Dzięki temu powstała bogata i wierna podaniem skarbnica wiedzy.

Jak mówi autor wystawy, Wiktor Nyga, utopce były obecne tam, gdzie jest woda – w okolicy stawów, jezior, rzek i potoków, na podmokłych łąkach i mokradłach. Akurat wody w dawnych czasach w Bieruniu nigdy nie brakowało. Przez samo miasto przepływa rzeka Mleczna, a otaczają je: Gostynka, Przemsza i Wisła. Tutejsze tradycje gospodarki stawowej sięgają przełomu XIV i XV wieku. W XVI w. powstał tu największy na Górnym Śląsku staw nazwany Wielkim Stawem Bieruńskim. Ponadto w okolicy znajdowało się sporo mokradeł i pomniejszych stawów. Obszar ten, ze względu na szczególną obfitość wody nazywano nawet „Żabim Kątem”, który był częścią szerszej znanego „Żabiego Kraju”.

Utoplec miał psotliwy charakter i uwielbiał robić ludziom psikusy. Czasem jednak ucinał sobie z nimi przyjacielską pogawędkę, paląc przy tym fajkę. Kiedy było widać unoszącą się nisko nad łąkami mgiełkę mówiono, że utoplec sobie parzy kawę. Mógł przybierać różne postacie. Nieraz przeobrażał się w kaczkę, aby dla frajdy pofruwać nad łąkami podKopcem. Mimo wszystko nie należy zapominać, że spotkanie z utopcem zawsze było niebezpieczne dla człowieka. Jeżeli chcecie dowiedzieć się więcej o utopcach, zapraszamy do obejrzenia wystawy!

Wydawnictwo „Utopce z Bierunia i okolic”

Publikacja autorstwa Wiktora Nygi przedstawia postacie z górnośląskiego folkloru – utopce. Opis przybliży nie tylko ich wygląd i charakter, ale wyjaśnia również kwestię ich pochodzenia. Ponadto opracowanie zawiera mały zbiór opowieści dotyczących utopca, które zostały przekazane przez mieszkańców Bierunia i Bojszów podczas badań etnograficznych w 2015 roku.

Wydawnictwo bogate jest w ilustracje autorstwa artysty plastyka Romana Nygi oraz archiwalne zdjęcia. Znaleźć w niej można także informacje dotyczące utopcowej studni znajdującej się na bieruńskim rynku.

Publikację można nabyć w Muzeum Miejskim w Bieruniu. Cena: 20 zł

Cykl „Zakotwicz się w Bieruniu”

W każdą wakacyjną środę Muzeum Miejskie na swoim fanpage’u zaprosi do bieruńskiego świata utopców. – Będziemy opisywać tutejsze środowisko wodne: rzeki, potoki, stawy, rozlewiska, mokradła i zbiorniki wodne. Spróbujemy odpowiedzieć na pytanie, dlaczego utopce tak polubiły nasze miasto. Nie zabraknie także ciekawostek o przeszłości Bierunia – zapowiada dyrektor muzeum Agnieszka Szymuła.

Cykl „0 skok utopca stąd”

Kolejny wakacyjny cykl muzeum na fanpage’u będzie prezentował ciekawe kulturowo miejsca znajdujące się w bliższym i dalszym sąsiedztwie Bierunia. W ten trudny, epidemiczny czas, wielu z nas nie decyduje się na dłuższe wakacyjne wyjazdy. Dlatego też Muzeum Miejskie chce zachęcić do jednodniowych wycieczek. W każdy wakacyjny piątek będzie prezentować ciekawe kulturowo miejsca, oddalone maksymalnie 50 km od Bierunia (zarówno po stronie śląskiej, jak i małopolskiej), do których można

dotrzeć nie tylko samochodem, ale również np. rowerem – samemu, ze znajomymi czy rodziną).

Źródło: UM Bieruń